

Opole, 16 kwietnia 2026 r.

PS.I.431.4.5.2026.EK

**Pani
Edyta Korzeniowska
Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Niemodlinie
ul. Bohaterów Powstań Śląskich 37
49-100 Niemodlin**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemodlinie
ul. Bohaterów Powstań Śląskich 37, 49-100 Niemodlin.

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 28. ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U z 2025 r. poz. 428); art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79); art. 6 ust. 4 pkt 4 z uwzględnieniem art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158).

3. Zakres kontroli:

- 1) przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹;
- 2) okres objęty kontrolą:** od 1 stycznia 2025 r. do dnia kontroli, tj. 9 marca 2026 r.

4. Rodzaj kontroli: kompleksowa.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: 9-10 marca 2026 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

¹ Dalej nazywana „ustawą”.

- **Elżbieta Knosala** - Inspektor Wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
- **Wojciech Medoliński** - Inspektor Wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

8. Kierownik jednostki kontrolowanej:

Edyta Korzeniowska Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie pełniący tę funkcję od dnia 29 września 2016 r.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W trakcie kontroli wystąpiły dwa uchybienia, które nie mają wpływu na realizację zadań wynikających z ustawy, w związku z tym **pozytywnie z uchybieniami** ocenia się działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie² w kontrolowanym zakresie. Ocenę tę uzasadniają przedstawione poniżej ustalenia kontroli.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracownika jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- realizację przekazywania informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie;
- przyjęcie oświadczenia dotyczącego stanu zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela oraz oświadczenia zawierającego wysokość odzyskanych środków;

² Dalej nazywany „OPS w Niemodlinie”.

- realizację obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- powoływania w podstawach prawnych decyzji ustaw i rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie, co narusza art. 107 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)³;
- prowadzenia metryk spraw administracyjnych w sposób niezgodny z art. 66a § 2 k.p.a.;
- sporządzenia zawiadomienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego, które nie uwzględnia wszystkich informacji wymaganych treścią przepisu art. 79 § 1 k.p.a.,
- sporządzenia pisma do organu egzekucyjnego zawierającego dane osoby, której sprawa nie dotyczy, co może wypełniać znamiona naruszenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- prawidłowości upoważnień pracownika jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- zasadności przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposobu i trybu postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowości ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- przekazywania informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie; realizacji obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposobu wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

³ Dalej określana jako „k.p.a.”.

Ustalenia kontroli

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie z dnia 4 marca 2026 r. w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 9 marca 2026 r. OPS w Niemodlinie przyjął **21** wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W postępowaniach zainicjowanych tymi wnioskami do dnia kontroli, tj. do dnia 9 marca 2026 r. organ wydał **21** decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na dzień kontroli w OPS Niemodlin nie odnotowano sytuacji, w której w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub osoby pobierającej to świadczenie uzyskano by informację o marnotrawieniu tych środków, co powodowałoby konieczność zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

W trakcie kontroli weryfikacji poddano dokumentację **13** postępowań (60%) zakończonych wydaniem decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, weryfikacji tego prawa oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tych świadczeń oraz terminowości ich wypłacania.

W poddanych kontroli sprawach nie wystąpił przypadek:

- 1) ustalenia prawa do świadczeń osobie uprawnionej pozostawiającej pod opieką opiekuna prawnego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy;
- 2) wydania decyzji w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) wydania decyzji odmawiającej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 4) umorzenia przez organ właściwy dłużnika należności, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy;
- 5) umorzenia przez organ właściwy wierzyciela należności, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

1. Prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Burmistrz Niemodlina na podstawie art. 8b oraz art. 12 ust. 2 ustawy upoważnił Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (upoważnienie z dnia 14 kwietnia 2022 r. nr OR.0052.77.2022).

Do prowadzenia postępowań oraz do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak również do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach Burmistrz Niemodlina upoważnił również Zastępcę Kierownika OPS w Niemodlinie (upoważnienie Burmistrza Niemodlina z dnia 2 stycznia 2017 r. nr OR.0052.7.2017) oraz pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie (upoważnienie z dnia 28 lutego 2025 r. nr OR.0052.34.2025).

W okresie poddanych kontroli Burmistrz Niemodlina upoważnił dwóch pracowników OPS w Niemodlinie do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem prawa do wydawania decyzji w tych sprawach (upoważnienia Burmistrza Niemodlina: z dnia 5 września 2024 r. nr OR.0052.81.2024 oraz z dnia 6 października 2017 r. nr OR.0052.61.2017).

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wydane decyzje zawierają prawidłowe oznaczenie organu właściwego. Zgodnie z art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy – postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo nastąpiło w formie decyzji administracyjnej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w każdym przypadku zostały przyznane w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

W **13** analizowanych przypadkach świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane osobom, które spełniały warunki określone w art. 1a ustawy, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy.

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, organ nie uwzględniał dochodu utraconego, co jest zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy.

W sytuacji uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy dzielono osiągnięty w tym roku dochód przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany, jeżeli dochód ten był uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co jest zgodne z art. 9 ust. 4 ustawy.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ przyznawał takie prawo, gdy spełniony został warunek wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy, tj. gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1209,00 zł.

W kontrolowanych przypadkach nie stwierdzono sytuacji, w której doszło do przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W podstawach prawnych decyzji organ przywoływał przepisy k.p.a., ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 134). Przepisy ustaw i rozporządzenia w niektórych przypadkach były przywoływane bez wyszczególnienia ustępów, paragrafów lub punktów danego artykułu, natomiast w przypadku wskazanego wyżej rozporządzenia organ w ogóle nie precyzował, jakie przepisy znalazły zastosowanie w sprawie. Praktyka taka jest błędna, ponieważ podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, natomiast w sytuacji, gdy dany artykuł dzieli się na kilka ustępów, podzielonych również na litery. Brak wskazania, który z ustępów tego przepisu znajduje w danej sprawie zastosowanie narusza ten wymóg. Jak stanowi art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a. jednym z elementów składowych decyzji administracyjnej jest powołanie jej podstawy prawnej. Powołanie podstawy prawnej to przytoczenie przepisów prawa materialnego, na których organ administracji publicznej oparł swoje rozstrzygnięcie. Organ I instancji wprawdzie przywoływał przepisy, na podstawie których podejmował rozstrzygnięcie, niemniej nie przywoływał przepisów mających zastosowanie w sprawie dokładnie i prawidłowo - nie we wszystkich przywołanych przepisach organ wskazywał konkretne jednostki redakcyjne mające zastosowanie w sprawie. Za nieprawidłowe uznaje się także powołanie w decyzji administracyjnej jedynie tytułu rozporządzenia, bez wskazania określonego jej przepisu, bowiem nie może to być uznane za określenie podstawy prawnej podjętej decyzji.

W orzecznictwie sądowno-administracyjnym wskazuje się, że podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego oraz z powołaniem źródeł jego publikacji (m. in.: wyroki NSA z 8 kwietnia 1999 r., sygn. akt III SA 8192/98, z dnia 10 października 2007 r., sygn. akt II GSK 177/07). Jeżeli przepis, który stanowi podstawę prawną decyzji jest podzielony na wewnętrzne jednostki redakcyjne (ustępy, punkty lub paragrafy albo innego rodzaju jednostki redakcyjne), to konieczne jest wskazanie w decyzji odpowiedniej jednostki redakcyjnej tego przepisu (por. tezę drugą wyroku NSA z 24 kwietnia 1983 r., sygn. akt II SA 20/83, ONSA 1983/1, poz. 36). Nie jest wymagane przez

komentowany przepis przytoczenie w decyzji wszystkich przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę do wydania decyzji. Te przepisy, których zastosowanie jest oczywiste i bezsporne, nie wymagają przytoczenia (teza trzecia wyroku NSA z 8 maja 1997 r., I SA/Gd 10/96 oraz wyrok NSA z 2 czerwca 1998 r.).

We wszystkich poddanych kontroli sprawach zakończonych wydaniem decyzji organ na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstępował od uzasadnienia, gdyż uwzględnił żądania stron w całości.

Na podstawie dokumentacji świadczeniobiorców stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach osoby, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały warunki i kryteria dochodowe, uprawniające do otrzymania przedmiotowego świadczenia. Wysokość oraz okres, na jaki przyznano świadczenia nie budzą zastrzeżeń.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia we wskazanym wyżej zakresie.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W każdym przypadku postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało wszczęte przez organ na wniosek strony.

Poddana kontroli dokumentacja każdorazowo zawierała wniosek zgodny z wymogami art. 15 ust. 3, zawierający:

- 1) dane dotyczące członków rodziny, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz o ile wnioskodawca posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi egzekucyjnemu wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji,

oraz zaświadczenia lub oświadczenia i inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 4 ustawy.

OPS w Niemodlinie, prowadząc postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował dane od organów podatkowych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności odpowiednio dane wnioskodawców oraz członków ich rodzin, o których mowa art. 15a ust. 1 ustawy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że prowadzone akta każdorazowo zawierały metryki spraw. We wszystkich kontrolowanych przypadkach w metryce sprawy organ ograniczał się do stwierdzenia dokonania czynności weryfikacji wniosku bez podania przedmiotu i źródła dokonanej weryfikacji. Zgodnie z art. 66a § 2 k.p.a w treści metryki sprawy określa się wszystkie podejmowane czynności wraz z odesłaniem do dokumentów określających te czynności. W myśl w/w przepisu każda czynność dotycząca weryfikacji wniosku, dochodu rodziny czy weryfikacja innych danych w sprawie powinna być zapisana precyzyjnie i odnosić się do dokumentu. Ze względu jednak na okoliczność, że w pozostałym zakresie metryki spraw zawierały pełne informacje na temat czynności podejmowanych w sprawach oraz osób, które je zrealizowały, błąd ten został zaklasyfikowany jako uchybienie.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia we wskazanym wyżej zakresie.

4. Terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom.

W kontrolowanych sprawach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano na okres świadczeniowy, od dnia 1 października 2024 r. do 30 września 2025 r. oraz od dnia 1 października 2025 r. do dnia 30 września 2026 r. W pozostałych przypadkach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano do końca okresu świadczeniowego począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, co jest zgodne z art. 18 ust. 1 ustawy.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach wypłata należnych świadczeń osobie uprawnionej dokonywana była dopiero po doręczeniu decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

5. Sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji.

Według stanu na dzień kontroli OPS w Niemodlinie w okresie poddanych kontroli na obszarze swojego działania miał **44** dłużników alimentacyjnych. W trakcie kontroli poddano weryfikacji dokumentację **18** (40%) dłużników alimentacyjnych, która dotyczyła:

- **3** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym wierzyciela jest Burmistrz Niemodlina, natomiast organem właściwym dłużnika alimentacyjnego jest organ innej gminy;
- **9** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym dłużnika jest Burmistrz Niemodlina, natomiast organem właściwym wierzyciela jest organ innej gminy;
- **6** dłużników alimentacyjnych, dla którego organem właściwym wierzyciela i dłużnika jest Burmistrz Niemodlina.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentacji dłużników alimentacyjnych ustalono, że:

- 1) zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy realizowany był obowiązek polegający na przeprowadzaniu wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbierano również od dłużników oświadczenie majątkowe. W **15** sprawach, w których organem właściwym dłużnika był Burmistrz Niemodlina, dłużnik został wezwany do stawiennictwa w OPS w Niemodlinie w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwania te zostały podjęte przez **7** dłużników alimentacyjnych, w **8** przypadkach dłużnicy nie podjęli wezwania (przesyłki były dwukrotnie awizowane, po czym następował skutek określony w art. 44 § 4 k.p.a.). Nie odnotowano przypadku, w którym dłużnik stawiał się w wyznaczonym terminie na wywiad alimentacyjny oraz złożył oświadczenie majątkowe;
- 2) zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy organ właściwy dłużnika przekazywał komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności dane uzyskane podczas wywiadów alimentacyjnych oraz zawartych w oświadczeniach majątkowych dłużnika;
- 3) w sprawach, w których Burmistrz Niemodlina był organem właściwym dłużnika, a dłużnik nie stawiał się w wyznaczonym terminie na wywiad alimentacyjny, w **1** sprawie wszczęto postępowanie w przedmiocie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, oraz wydano decyzję w tym przedmiocie; w pozostałych sprawach decyzję w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się zostały już wydane i pozostają w mocy; W sprawie zakończonej wydaniem decyzji o uchylaniu się od zobowiązań alimentacyjnych OPS w Niemodlinie na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy zwrócił się do organu egzekucyjnego z prośbą o podanie informacji dotyczącej wywiązywania się przez dłużnika ze spłaty zobowiązań. Pismo skierowane do Komornika o numerze OPS-FA.4541.11.119.2025 z dnia 20.11.2025 r., zawiera dane osobowe innej osoby, nie związanej ze sprawą. Takie zdarzenie może wypełniać znamiona naruszenia ochrony danych osobowych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), które powinno zostać zgłoszone organowi nadzorczemu na podstawie art. 33 ust. 1 tego aktu prawnego. Natomiast w przypadku stwierdzenia przez organ właściwy, że istnieje małe prawdopodobieństwo, że naruszenie to skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, organ powinien – na podstawie art. 33 ust. 5 wskazanego wyżej rozporządzenia – udokumentować ten przypadek.

Zgodnie z treścią art. 10 § 1 k.p.a przed wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się, organ zawiadomił dłużnika o zakończeniu postępowania wyjaśniającego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie. W związku z art. 79a § 1 k.p.a. w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. W realiach sprawy zakończonej wydaniem decyzji z dnia 8 grudnia 2025 r. nr OPS-FA.4541.6.3.2025 organ nie wskazał wszystkich informacji, które są wymagane treścią tego przepisu. W rozumieniu przepisu 79 § 1 k.p.a. organ prowadzący postępowanie wobec dłużnika winien w zawiadomieniu o zakończeniu postępowania administracyjnego wyjaśnić dłużnikowi, iż skutkiem braku wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci, braku stawienia się na wywiad i złożenia oświadczenia majątkowego jest wydanie decyzji o uchyleniu się od zobowiązań alimentacyjnych;

- 4) w każdej ze spraw organ właściwy dłużnika na podstawie art. 6 ustawy informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach;
- 5) zgodnie z art. 27 ust. 7 ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile jego adres zamieszkania był znany oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy;
- 6) zgodnie z art. 27 ust. 7a ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułu należności z świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy;
- 7) w każdym przypadku, gdy organy ścigania zwracały się o udzielenie informacji dotyczących postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, organ właściwy niezwłocznie przekazywał niezbędne dane.

Tryb, sposób i terminowość podejmowanych czynności w ramach działań wobec dłużników nie budzą zastrzeżeń.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w przedmiotowym zakresie.

6. Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku, do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie.

Zgodnie z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zgodnie z oświadczeniem Kierownika OPS w Niemodlinie z dnia 9 marca 2026 r. obowiązek ten jest regularnie realizowany.

Z przedłożonych danych wynika, że na dzień 28 lutego 2026 r. stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych w Gminie Niemodlin wynosił **10.139.484,57zł**. Kwota odzyskanych środków od dłużników alimentacyjnych na dzień 28.02.2026 r. wyniosła **25.014,23 zł**, w tym:

- 2.588,33 zł – kwota stanowiąca dochód budżetu państwa (60% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 1.725,53 zł – kwota stanowiąca dochód własny gminy (40% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 20.700,37 zł – wyegzekwowane odsetki stanowiące dochód budżetu państwa.

7. Realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do Budżetu Państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że upoważniona przez Burmistrza Niemodlina Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Niemodlinie wywiązuje się z wynikającego z art. 27 ust. 4 ustawy obowiązku przekazywania Wojewodzie Opolskiemu – stanowiących dochód budżetu państwa – 60% kwot (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika OPS w Niemodlinie z dnia 9 marca 2026 r. 40% kwot należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych, stanowiących dochód własny gminy przeznaczane są na realizację zadań wynikających z ustawy oraz utrzymanie stanowiska, w tym na pokrycie części wynagrodzenia pracownika, co czyni zadość realizacji obowiązku organu określonego w art. 27 ust. 6 ustawy.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono cztery uchybienia polegające na:

- 1) powoływaniu w podstawie prawnej decyzji ustaw i rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie, co narusza art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a. w związku z art. 9 k.p.a.;
- 2) prowadzenia metryk spraw administracyjnych, w sposób niezgodny z art. 66a § 2 k.p.a.;
- 3) sporządzeniu zawiadomienia o zakończeniu postępowania wyjaśniającego, które nie uwzględnia wszystkich informacji wymaganych treścią przepisu art. 79 § 1 k.p.a., co narusza art. 79 § 1 k.p.a.;
- 4) sporządzeniu pisma do organu egzekucyjnego zawierającego dane osoby, której sprawa nie dotyczy, co może zawierać znamiona naruszenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli powstały w związku z:

- 1) niewystarczającym nadzorem Kierownika OPS w Niemodlinie nad zadaniami realizowanymi na podstawie ustawy;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa przez osobę, która została upoważniona do prowadzenia postępowania w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań względem dłużników alimentacyjnych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

- 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań realizowanych na podstawie ustawy poprzez zwiększenie nadzoru Kierownika OPS w Niemodlinie nad zadaniami realizowanymi w kontrolowanym zakresie przez pracowników ośrodka;
- 2) powoływanie w podstawach prawnych decyzji ustaw i rozporządzeń ze wskazaniem konkretnych jednostek redakcyjnych, które znajdą zastosowanie w sprawie tj. zgodnie z zasadami określonymi w art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.;
- 3) prowadzenie metryk spraw zgodnie z wymogami określonymi w art. 66 a § 2 k.p.a.;
- 4) sporządzanie zawiadomień o zakończeniu postępowania wyjaśniającego, ze wskazaniem informacji będących treścią przepisu art. 79 § 1 k.p.a.,
- 5) przetwarzanie danych osobowych beneficjentów bez naruszania treści Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

IV. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r.

o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

- V.** Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Zastępca Dyrektora
Wydział Polityki Społecznej**

Małgorzata Krajewska